

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/6/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115208837
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1115208837.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: K. Š.V., W.. XX.XX.XXXX, F. T. XX, XXX XX T., zastúpeného advokátkou: JUDr. Anetta Árvayová, so sídlom Sládkovičova 7, Nitra, proti žalovanému: Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 17, Bratislava, IČO: 31 383 408, o vyplatenie poistného plnenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 16. marca 2017, č.k. 16C/103/2015 - 677, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej, výroku o trovách konania sporových strán a svedka E. H., ako aj vo výroku o poplatkovej povinnosti žalovaného, z r u š u j e a v rozsahu zrušenia mu vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 16. marca 2017, č.k. 16C 103/2015 - 677, súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi poistné plnenie vo výške 29.164 eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne odo dňa 26.03.2015 do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol, konanie v časti o zaplatenia 17.000 eur zastavil a žalobcovi voči žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 26,34%. Zároveň žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu súdny poplatok vo výške 1.749,50 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a svedkovi E. H., bytom G. T. A. XXX/XX, U. F. priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov svedka. Vychádzal zo zistenia, že dňa 24.01.2013 uzavrel žalovaný ako poisťovňa s poistníkom/poisteným H. N.Š. a so žalobcom ako druhým poisteným poistnú zmluvu na Investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok, predmetom ktorého bolo poistenie trvalých následkov v dôsledku úrazu s progresiou 400% na sumu 10.000 eur, poistenie dennej dávky za dobu nevyhnutného liečenia úrazu v sume 12 eur/deň a poistenie diagnostikovania kritickej choroby alebo vzniku diagnostikovanej skutočnosti v sume 5.000 eur. Poistná doba pre Investičné životné poistenie bola dohodnutá 20 poistných rokov. Súčasťou Návrhu na uzavretie poistnej zmluvy bol i zdravotný dotazník, ktorý bol vyplnený na základe odpovedí poistníka/poisteného pani H. N. a druhého poisteného - žalobcu. Jednou z otázok uvedenou v zdravotnom dotazníku bola i otázka číslo 6 písmeno n) iné tu neuvedené ochorenia, poškodenia zdravia alebo telesné chyby a otázka číslo 9: užívate alebo ste užívali návykové látky (napr. drogy) alebo sa niekedy podrobili liečbe zo závislosti na alkohole, návykových látkach, hráčstve alebo vám táto liečba bola nariadená prípadne odporučená. Na všetky otázky uvedené v dotazníku, vrátane otázky číslo 6 písmeno n) a číslo 9, obaja poistení odpovedali nie. Poistený/poistník a žalobca ako druhý poistený vyhlásili a svojim podpisom potvrdili, že sa oboznámili so všeobecnými poistnými podmienkami pre investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok a že ich i prevzali, podpisom potvrdili, že všetky údaje v návrhu na uzavretie poistnej zmluvy sú uvedené pravdivo a úplne, že súhlasia, aby žalovaný ako poistiteľ podľa potreby preveroval ich zdravotný stav u lekárov a v zdravotníckych zariadeniach, v ktorých sa liečili, liečia sa a budú sa liečiť. Poistka číslo XXX/XXXXXX-X zo dňa 01.02.2013 vydaná žalovaným potvrdzovala uzatvorenie poistnej zmluvy, ktorá sa v zmysle § 43c Občianskeho zákonníka považuje za prijatie návrhu na uzatvorenie poistnej zmluvy a podľa ktorej bol začiatok poistenia 29.01.2013, koniec

poistenia 01.01.2033. Mal preukázané, že dňa 08.05.2013 žalobca omylom vypil z neoznačenej čírej fľaše minerálky zn. Bonaqua tekutinu na postrek zn. Nurelle D, ktorú mal od suseda. Tekutina nemala žiadnu vôňu. Fľaška s uvedenou agrochemikáliou bola na stole s inými fľaškami s vodou a nebola označená. Ako náhle zistil, že ide o agrochemikáliu, túto vypľul a utekal do nemocnice, kde ho odviezol sused. Bol hospitalizovaný na internom oddelení, po 10. dňoch dostal zápal pľúc a bol preložený na ÁRO a bol v umelom spánku. Následne po prebratí sa nevedel hýbať, mal zrastené bedrové a lakťové kĺby. Postupne sa jeho zdravotný stav zlepšil. Tieto skutočnosti vyplynuli z výpovede žalobcu. V prepúšťacej správe Internej kliniky FN Nitra po hospitalizácii žalobcu od 08.05.2013 do 15.05.2013, je v časti anamnéza uvedené, že išlo o akútny príjem pre intoxikáciu organofosfátom, keď žalobca omylom vypil agrochemikáliu - Nurelle D (obsahuje chlor pyrifos, benzínové rozpúšťadlo...) cca 0,5dcl. Následne vypil 2 litre mlieka a zvracal asi 5x. Pacient udával miestami sťažené dýchanie, nekašlal, točila sa mu hlava a poruchy videnia negoval. Lieky a iné látky neguje, alkohol aj 2L cez víkend. V správe je ďalej uvedené, že pre prehľujúcu poruchu vedomia bol žalobca preložený na Kliniku anestéziológie a intenzívnej medicíny. V prepúšťacej správe Kliniky anestéziológie a intenzívnej medicíny FN Nitra po hospitalizácii žalobcu od 15.05.2013 do 30.07.2013 je okrem iného uvedené, že pri prijíme hlboká porucha vedomia s GCS 4-5 b., prakticky nulová aktivita CHE. Po zvládnutí septického stavu postupné zlepšovanie vedomia, významná porucha motoriky pri stále nízkych aktivitách CHE s veľmi pomalým nárastom. Vedomie postupne zlepšené, možná komunikácia i spolupráca. Neurologicky pretrváva len veľmi mierne sa zlepšujúca paraparéza HK, horšia vpravo, DK kompletne plegické. Žalobca bol dňa 30.07.2013 preložený na JIS neurologickej kliniky. Na neurologickej klinike bol žalobca hospitalizovaný do 12.08.2013 kedy po dohovore s príbuznými bol prepustený do domácej starostlivosti. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne ústredie číslo 56121563190 zo dňa 09.01.2014 o zvýšení invalidného dôchodku žalobcu od 01.01.2014 na sumu 403,10 eur vyplýva, že žalobca bol uznaný za invalidného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Ku dňu vzniku invalidity splnil podmienky nároku na invalidný dôchodok. Z lekárskej správy - zápisnice o ústnom pojednávaní Sociálnej poisťovne pobočka Nitra zo dňa 02.12.2013 vyplýva, že u žalobcu ako posudzovaného došlo v máji 2013 k náhodnej intoxikácii po požití organofosfátu. Ťažká otrava si vyžiadala dva a pol mesiaca trvajúcu hospitalizáciu na klinike intenzívnej medicíny. Zlepšovanie svalovej sily dýchacích svalov bolo pomalé, stav komplikovaný ventilátorovou pneumóniou preto bol dlhodobo závislý od umelej pľúcnej ventilácie. V klinickom náleze prítomná kvadraparéza ťažkého stupňa kombinovanej etiológie - organofosfátmi indukovaná polyneuropatia spojená s obrazom polyneuropatie kriticky chorých, je ležiaci, inkontinentný, vyžaduje intenzívnu opateru príbuzných. Poukázal na to, že žalobca dňa 15.11.2013 doručil žalovanému Oznámenie o liečení následkov úrazu, v ktorom uviedol, že dňa 08.05.2013 o 16.00 hod. doma nešťastnou náhodou sa napil organofosfátu, bol poranený mozog - otrava. Prvé ošetrovanie poskytla RZP Nitra a lekárske liečenie následkov úrazu bolo na Internej klinike JTS a toto doposiaľ trvá. Súčasťou oznámenia bola i lekárska správa ošetrojúceho lekára o priebehu liečenia následkov úrazu zo dňa 28.10.2013 vystavená Y. N. U., T. V správe ošetrojúceho lekára bola uvedená diagnóza úrazu intoxikácia organofosfátom a v opise poškodenia spôsobeného úrazom bolo uvedené poškodenie mozgu a následné ochrnutie končatín. Ďalej v správe bolo uvedené, že v dokumentácii nie je ohľadne skutočnosti či úraz nastal následkom požitia alkoholu alebo vplyvom toxických látok a o aký druh návykovej látky pravdepodobne išlo, záznam. Žalovaný listom zo dňa 17.12.2013 vyzval žalobcu na predloženie kópie všetkých lekárskejších správ z liečenia predmetného úrazu odo dňa 08.05.2013, tiež prepúšťaciu správu z oddelenia ARO, kópiu lekárskej správy s výsledkom krvných testov zameraných na zistenie alkoholu v krvi bezprostredne po úraze, kópie všetkých lekárskejších správ súvisiacich s ochorením abúzus etylu do 01.02.2013 a epi paroxyzmu toxickéj genézy v roku 2008 a výpis z účtu poistenca všeobecného zdravotného poistenia od 01.01.2005 do 01.02.2013. Listom č. 110/079878-2 zo dňa 28.04.2014 adresovaným H. N. žalovaný oznámil, že podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka odstupuje od poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X s tým, že podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa poistná zmluva odstúpením ruší od počiatku. Žalovaný uviedol, že po dôkladnom lekárskom a právnom prešetrení údajov uvedených v návrhu poistnej zmluvy a doručenej zdravotnej dokumentácie, ako aj po preskúmaní súvisiacich skutočností zistil, že pri uzatváraní poistnej zmluvy žalobca zamlčal podstatné informácie o svojom zdravotnom stave, čím bola porušená povinnosť uložená v § 793 Občianskeho zákonníka. Žalovaný zároveň uviedol, že na účte poistnej zmluvy eviduje ku dňu 28.04.2014 zaplatené poistné v celkovej výške 630,00 eur. Kladný rozdiel medzi zaplateným poistným a nákladmi poisťovne v súvislosti s uzatvorením a správou poistnej zmluvy, teda čiastku 571,71 eur poistníkovi zasiela. Odstúpenie od poistnej zmluvy bolo menovanej doručené dňa 12.05.2014. Žalobca s H. N. listom zo dňa 14.05.2014 žiadali žalovaného o písomné stanovisko ku skutočnosti, že žalobca mal zamlčať zdravotný stav čoho si nie je vedomý a žiadali o vyjadrenie z akého dôvodu žalovaný od poistnej zmluvy

odstúpil. Žalovaný listom zo dňa 12.09.2014 oznámil žalobcovi, že v lekárskej správe zo dňa 20.05.2009 Y. E. Š. uvádza, že žalobca v roku 2008 prekonal 2 generalizované epileptické záchvaty etyltoxickej etiológie (29.11. a 30.11.), trpí ochoreniami hepatopathia etyltoxickej genézy a neurológ Y. R. Š. v lekárskej správe zo dňa 28.04.2009 uvádza okrem iného ochorenie abusus alkoholu. Poisťovňa trvá na pôvodnom stanovisku uvedenom v liste zo dňa 28.04.2014. Vo vyjadrení žalovaný ďalej uviedol, že žalobca pri uzatváraní poistenia zamlčal podstatné informácie o svojom zdravotnom stave, čím bola porušená povinnosť uložená v § 793 Občianskeho zákonníka. Ak by žalobca pri uzatváraní poistenia uviedol, že trpí ochorením abusus etylu nebol by po ocenení rizika prijatý do poistenia. Právo odstúpiť od poistnej zmluvy si žalovaný uplatnil podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca ako druhý poistený a poisťník a poistená H. N. listom zo dňa 02.02.2015 podali sťažnosť voči rozhodnutiu žalovaného zo dňa 28.04.2014 a z 12.09.2014 a žiadali o oznámenie z akého dôvodu bola poistná zmluva vypovedaná a žiadali o poukázanie poistného plnenia v zmysle dojednaného poistenia v dôsledku poistnej udalosti, ku ktorej došlo dňa 08.05.2013. Žalovaný listom zo dňa 04.03.2015 oznámil žalobcovi okrem iného, že pri uzatváraní poistenia žalobca zamlčal podstatné informácie o svojom zdravotnom stave, čím bola porušená povinnosť uložená v § 793 Občianskeho zákonníka. Žalobca neuviedol pravdivé informácie v súvislosti s ochorením - abusus etylu, ktorého príčinou boli zdravotné ťažkosti prekonania 2 epileptických paroxyzmoch v roku 2008 pri abúze alkoholu. V dotazníku o zdravotnom stave poisteného, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou návrhu na uzavretie PZ, nemôže byť uvedené každé ochorenie poisteného a preto je tam uvedená otázka v bode 6, písm. n): iné neuvedené ochorenia, poškodenia zdravia alebo telesné chyby. Žalovaný pri odstúpení od poistnej zmluvy podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka vychádzal zo zdravotnej dokumentácie žalobcu, ktorá mu bola doručená dňa 06.03.2014. Zo Správy ošetrujúcemu lekárovi z Fakultnej nemocnice Hradec Králové zo dňa 03.12.2008 vyplýva, že dňa 29.11.2008 pri návšteve v Českej republike, v Pardubiciach bol ošetrovaný pre prechodnú poruchu vedomia. Dňa 30.11.2008 vo vlaku došlo u žalobcu k postupnému rozvoju celotelových kŕčov a poruche vedomia. Pacient bol prijatý do nemocnice. V časti epikríza je uvedené, že od rodiny je údaj o väčšom abuzu alkoholu, pracovne stav hodnotia ako etylickú hepatopatiu (počínajúcu cirhozu). Epileptický paroxymus bol vyvolaný v.s. krátkodobou abstinenciou od alkoholu behom návštevy. V správe je tiež uvedené, že podľa sestry posledné 2 roky väčšia konzumácia alkoholu. Z lekárskej správy Y. E. S., neurológ zo dňa 08.12.2008 vyplýva, že žalobca alkohol priznáva a že mu bolo doporučené prísny zákaz alkoholu a vedenia motorových vozidiel. V lekárskej správe Y. R. Š., CSc. neurológ zo dňa 28.04.2009 je uvedené, že ide u žalobcu o stav po dvoch epileptických paroxyzmoch (v dokumentácii) pri abúze alkoholu. Z potvrdenia Y. N. U., PhD., vedúci lekár oddelenia všeobecného lekárstva, Nemocnica svätého Michala, a.s. Bratislava zo dňa 30.01.2015 vyplýva, že žalobca po dôkladnom prezretí zdravotnej dokumentácie do kapitovania v ambulancii nebol liečený pre závislosť na alkohole a drogách ambulantne ani ústavnou cestou. Od kapitácie v ambulancie konštatuje, že žalobca nebol liečený pre závislosť na alkohole a drogách. Z vyjadrenia Y. H. Q., internistu zo dňa 15.11.2016, posudkového lekára žalovaného k diagnóze abusus ethylu a zdravotnému stavu pacienta (žalobcu) pred uzatvorením poistnej zmluvy vyplýva, že diagnóza menovaného vyplýva z lekárskeho a laboratórnych vyšetrení uvádzaných v predložených lekárskeho správach. Konštatovanie akejkoľvek diagnózy len na základe tvrdení sestry pacienta je pre lekára neprijateľné a v rozpore so všeobecnými medicínskymi postupmi. Na základe laboratórnych vyšetrení z hospitalizácie žalobcu v Hradci Králové uvádzaných v Správe ošetrujúcemu lekárovi zo dňa 03.12.2008 je zrejmé, že išlo o poškodenie pečene v dôsledku užívania alkoholu. Pečeňové testy boli podľa výpisu zo zdravotnej dokumentácie vykonané aj v roku 2012. Z vyjadrenia Y. U. z 21.06.2016 vyplýva, že pečeňové testy a ani kontrolné pečeňové testy neboli v norme - dg. alkoholové postihnutie pečene, nešpecifikovaná alkoholová choroba pečene. Postihnutie pečene z inej príčiny nebolo pacientovi diagnostikované a ani nevyplýva zo zdravotnej dokumentácie. Podľa vyjadrenia MUDr. R. Y., chirurga zo dňa 16.11.2016, posudkového lekára žalovaného k hodnoteniu trvalých následkov úrazu žalobcu má žalobca nárok na výplatu poistného plnenia v rozsahu 70% z poistnej sumy pre prípad trvalých následkov v dôsledku úrazu, keď u žalobcu je v lekárskej správe zo dňa 20.06.2016 Y. Y. J., neurológa konštatovaná prítomnosť zmiešanej kvadruparézy - aktuálne ľahkého stupňa na horných končatinách a spastická paraplégia dolných končatín akcentovaná na ľavej dolnej končatine a keď u žalobcu došlo postupne k obnove aktívnej hybnosti horných končatín. Lekárske správy neuvádzajú stav celkového ťažkého ochrnutia všetkých štyroch končatín, resp. kvadruplégie, odôvodňujúci výplatu poistného plnenia v rozsahu 100% z poistnej sumy. Poukázal tiež na to, že žalovaný predložil znalecký posudok č. 3/2016 zo dňa 07.12.2016 vypracovaný znalcom Ing. Miroslav Kríž, PhD. znalcom z odboru chémie, odvetvie organická chémia, ktorý znalec vypracoval na základe zadania žalovaným ohľadne chemikálie NURELE D, ktorú vypil žalobca dňa 08.05.2013 a ktorá mala v čase úrazu v roku 2013 8-10 rokov. V znaleckom

posudku znalec okrem iného uviedol, že prípravok NERELLE D je širokospektrálny nesystémový insekticíd a je pomerne rozšírený v používaní proti škodcom v ovocinárstve i potravinárskej produkcii. Ide o číru kvapalinu slabožltej až žltej farby, nikdy však nie bezfarebnú. Prípravok má typický zápach po aromatických rozpúšťadlách. Má svoj typický sírny zápach, ktorý sa nedá zameniť za bežné vôňe/zápach. Výrobcovia ho popisujú ako mierny ale špecifický. Prípravok je o málo hustejší ako voda, ale vzhľadom na obsah aromatických rozpúšťadiel použitých pri formulácii prípravku je konzistencia čirej nažltlej kvapaliny "olejovitá-mastná". Prípravok ani dlhodobým skladovaním nemôže stratiť svoj typický zápach, intenzita zápachu sa nemení, naopak možné rozkladné produkty z látok, ktoré sú nečistotami z výroby môže zápach ešte zosilniť v synergii s organickými aromatickými rozpúšťadlami. Dlhodobým stáťím nemení ani farbu zo žltej na bezfarebnú. Pri práci s chemickými látkami je nutné dodržiavať prísne bezpečnostno-hygienické predpisy i zvyklosti. Vo všeobecnosti platí, že sa chemikálie nesmú prelievať do neoriginálnych obalov, je priam zakázané ich prelievať do obalov, ktoré by sa mohli pomýliť s obalmi používanými v potravinárstve. Žalobca porušil základné bezpečnostné pravidlo i odporúčania v bezpečnostnom liste, ak preliol prípravok NURELLE D z originálnej bandasky do fľaše od minerálky Bonaqua, položil ju voľne na stôl, kde si ju údajne pomýlil s minerálkou, ktorá bola v takej istej fľaši. Žalobca predložil Odborné stanovisko č. 2/2016 vypracované znalcom Ing. Miroslav Kríž, PhD. znalec z odboru chémie, odvetvie organická chémia zo dňa 07.12.2016, vypracované na základe zadania žalobcu vo veci či chemikália NURELLE D, ktorá mala v čase úrazu v roku 2013 8-10 rokov bola bez zápachu, vône a farby. Znalec uviedol, že na základe získaných podkladov z odbornej literatúry a bezpečnostného listu prípravku možno konštatovať, že prípravok NURELLE D je číra kvapalina slabožltej až žltej farby, nikdy však nie je bezfarebná. Zápach prípravku popisujú ako mierny avšak typický a s ničím nezameniteľný, má sírnu vôňu merkaptánového typu. Ani dlhodobým stáťím (roky) sa však zápach nemení. Prípravok ani po dlhodobom skladovaní 8-10 rokov nestráca svoje typické vlastnosti, farbu, vôňu či zápach a nie je možné si ho zameniť s vodou, aj keď ľudia majú rozličný prah vnímania zápachu či vône. Tiež nie je možné dlhodobým stáťím zmeniť farbu zo žltej na bezfarebnú. Svedkyňa H. N., partnerka žalobcu vo svojej výpovedi uviedla, že žalobca alkoholik nikdy nebol, alkohol si dal vždy len príležitostne cez víkend alebo pri oslave. K okolnostiam úrazu žalobcu dňa 08.05.2013 uviedla, že v tom čase so žalobcom v záhrade, kde k nemu došlo, nebola, bola spolu so svojim zaťom v dome. Žalobca pribehol do domu a povedal, že musí ísť do nemocnice, lebo vypil chemikáliu namiesto minerálky. Do nemocnice žalobcu odviezol sused. K okolnostiam ohľadne uzatvárania poisťnej zmluvy uviedla, že túto uzatvárali s pánom H. a na otázky, ktoré im kládol oni odpovedali. Pri otázke či boli liečení v nemocnici sama svedkyňa pánovi H. uviedla okolnosti ohľadne hospitalizácie žalobcu v Hradci Králové a on povedal, že to nie je liečenie dlhodobé. Pýtal sa i na drogy a alkohol a žalobca odpovedal, že pije alkohol príležitostne. Svedok T. L., manžel dcéry pani N., partnerky žalobcu uviedol, že keď prišiel k nim domov, žalobca mal prácu na záhrade a on išiel so svokrou pani N.I. do domu. Po nejakej dobe do domu dobehol žalobca, ktorý im povedal, že si ide vypláchnuť ústa lebo si logol, či sa napil omylom roztoku. Žalobca v panike vybehol von, kde ho už čakal sused s autom, do ktorého nasadol a odišli do nemocnice. K požívaniu alkoholických nápojov žalobcom uviedol, že žalobca si vypil alkohol len príležitostne pri oslavách. Svedok E. H., ktorý so žalobcom a pani H. N.Ú. uzatváral poisťnú zmluvu týkajúcu sa úrazového poistenia v mene žalovaného, keď v tom čase pracoval na základe povolenia NBS pre spoločnosť OVB Alfinanz Slovensko, a.s. uviedol, že poisťnú zmluvu so žalobcom a pani N. uzavrel preto, aby mali plnenie keď sa im niečo stane, poisťná zmluva bola riadne uzavretá a žalobcovi by malo byť vyplatené plnenie. Žalobca ani nechcel poisťnú zmluvu uzavrieť a tak im navrhol uzavretie poisťnej zmluvy pri ktorej by boli poistení obaja. Pred jej uzavretím prebral s nimi podrobnosti, prečítal zdravotný dotazník, na ktorý odpovedali, zmluvu podpísali a on ju odovzdal poisťovní.

2. Na základe takto ustáleného skutkového stavu veci posúdil spor po právnej stránke podľa § 788 ods. 1,3, § 790, § 793 ods. 1,2, § 794 ods. 1,2, § 797 ods. 1,2,3, § 799 ods. 1,2,3, § 802 ods. 1,2, § 816 Občianskeho zákonníka, ako aj podľa ustanovení článku 2 bod 3,4,6, článku 13 bod 1,2, Článku 17 bod 2, Článku 18 bod 1 písmeno f, g, Článku 18 bod 2, 3, Článku 31 bod 6, Článku 36 bod 1 a po vyhodnotení vykonaného dokazovania a právnom posúdení veci dospel k záveru, že žaloba je v časti o zaplatenie sumy 29.164 eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne odo dňa 26.03.2015 do zaplatenia dôvodná, keď žalobcovi v tejto časti proti žalovanému vznikol nárok na vyplatenie poisťného plnenia pozostávajúceho z poisťného plnenia za trvalé následky úrazu v sume 28.000 eur a z poisťného plnenia za dobu nevyhnutného liečenia. Poukázal na to, že podľa citovaných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka právo na plnenie vznikne tomu, na zdravie ktorého sa poistenie vzťahuje teda ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť teda poisťná udalosť. V prípade úrazového poistenia je poisťovateľ povinný plniť, ak poistený utrpel úraz, ktorý má za následok

telesné poškodenie alebo smrť. Poisťovateľ je povinný plniť z úrazového poistenia ak počas trvania poistenia bolo v dôsledku úrazu poistenému spôsobené telesné poškodenie prípadne smrť. Vznik práva poisteného na poskytnutie poistného plnenia od poisťovne je podmienený uzatvorením poistnej zmluvy a obsahom práv a povinností upravených medzi poisteným a poisťovateľom v poistenej zmluve, všeobecných poistných podmienkach alebo osobitných poistných podmienkach. Nárok poisteného voči poisťovni na zaplatenie poistného plnenia je nárokom založeným na poistnej zmluve a v nej dojednaných podmienkach a vzťahuje sa naň všeobecné pravidlo zakotvené v § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka podľa, ktorého právo na plnenie vznikne, ak dôjde k poistnej udalosti. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný uzavrel poistnú zmluvu Investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok s poisťníkom/poistenou H. N. a žalobcom ako druhým poisteným dňa 24.01.2013, predmetom ktorej bolo pre poisťníka/poisteného H. N. a pre žalobcu ako druhého poisteného, poistenie trvalých následkov v dôsledku úrazu s progresiou 400% na sumu 10.000,- eur, poistenie dennej dávky za dobu nevyhnutného liečenia úrazu v sume 12 eur/deň a poistenie diagnostikovania kritickej choroby alebo vzniku diagnostikovanej skutočnosti v sume 5.000,- eur. Poistná doba pre Investičné životné poistenie bola dohodnutá 20 poistných rokov. Začiatok poistenia bol od 29.01.2013 a koniec poistenia dňa 01.01.2033. medzi stranami nebola sporná ani skutočnosť, že dňa 08.05.2013 došlo k úrazu žalobcu, druhého poisteného v zmysle poistnej zmluvy, keď žalobca omylom vypil z neoznačenej čier fľašky od minerálky Bonaqua tekutinu na postrek zn. Nurelle D, v dôsledku čoho utrpel trvalé poškodenie zdravia s trvalými následkami a bol hospitalizovaný v období od 08.05.2013 do 12.08.2013. Medzi stranami bolo tiež nesporné, že žalovaný po oznámení poistnej udalosti žalobcom, keď dňa 15.11.2013 doručil žalovanému Oznámenie o liečení následkov úrazu s lekárskou správou ošetrojúceho lekára o priebehu liečenia následkov úrazu zo dňa 28.10.2013 vystavená Y. N. U., T. a potom na základe výzvy žalovaného, doplnením lekárskeho správ, žalovaný listom č. 110/079878-2 zo dňa 28.04.2014 adresovaným H. N. oznámil, že podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka odstúpa od poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X s tým, že podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa poistná zmluva odstúpením ruší od počiatku. Odstúpenie od poistnej zmluvy žalovaným bolo menovanej doručené dňa 12.05.2014. Žalovaný zotrval na stanovisku, že žalobca nemá nárok na vyplatenie poistného plnenia v dôsledku úrazu, ku ktorému došlo dňa 08.05.2013, nakoľko žalovaný ako poisťiteľ dôvodne odstúpil od poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka a tým poistná zmluva, na základe ktorej si žalobca poistné plnenie v dôsledku úrazu uplatnil, zanikla od počiatku. Žalovaný odstúpenie od poistnej zmluvy, ktoré vykonal listom zo dňa 28.04.2014, odôvodňoval tým, že žalobca pri uzatváraní poistnej zmluvy zamlčal podstatné informácie o svojom zdravotnom stave, čím bola porušená povinnosť uložená v § 793 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O skutočnosti, že žalobca pri spisovaní návrhu na uzatvorenie predmetnej poistnej zmluvy zamlčal podstatné informácie o svojom zdravotnom stave sa žalovaný dozvedel potom ako si žalobca uplatnil nárok na výplatu poistného plnenia v dôsledku úrazu a predložil žalovanému ním požadované doklady - lekárske správy, z ktorých zistil, že žalobca neuviedol pravdivé informácie v súvislosti s ochorením - abusus etylu, ktorého príčinou boli zdravotné ťažkosti prekonania 2 epileptických záchvatov v roku 2008, teda dozvedel sa, že žalobca zamlčal podstatné informácie o svojom zdravotnom stave. S tvrdením žalovaného ohľadne účinného odstúpenia od poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa však nestotožnil. Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Právo odstúpiť od zmluvy viaže teda Občiansky zákonník na splnenie predpokladov existencia záväzkového vzťahu, právo na odstúpenie od zmluvy vyplývajúce zo zákona alebo zmluvy, prejav vôle účastníka od zmluvy odstúpiť a predpoklad, že zákon odstúpenie od zmluvy nezakazuje. Z ustanovení Občianskeho zákonníka nevyplýva právo poisťovateľa od poistnej zmluvy odstúpiť v zmysle § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka potom, ako sa poisťovateľ dozvie o poistnej udalosti. Právo poisťovateľa odstúpiť od poistnej zmluvy podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa viaže na splnenie predpokladov a to, že poisťník/poistený vedome porušil svoju povinnosť pravdivo a úplne odpovedať na písomné otázky poisťovateľa (§793), že poisťovateľ by v prípade uvedenia pravdivých a úplných okolností poistnú zmluvu neuzavrel, že poisťovateľ sa dozvedel o tom, že poistený vedome neodpovedal pravdivo a úplne na otázky poisťovateľa po uzavretí poistnej zmluvy, ale pred vznikom poistnej udalosti a že poisťovateľ právo odstúpiť od poistnej zmluvy uplatnil do troch mesiacov od dňa, keď túto skutočnosť zistil. Podstatné pre prejednávaný prípad je skutočnosť kedy sa žalovaný dozvedel o tom, že žalobca ako poistený nepravdivo odpovedal na otázky žalovaného v rámci uzatvárania poistnej zmluvy. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný odstúpil od poistnej zmluvy v zmysle § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka v čase po vzniku poistnej udalosti. Pre prípad, že sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že poistený vedome nepravdivo a neúplne odpovedal na otázky poisťovateľa, pričom táto skutočnosť,

ktorá bola pre uzavretie poistnej zmluvy podstatná, poisťovateľ nemohol zistiť pri uzatváraní poistenia, môže odmietnuť poskytnúť poistné plnenie čím poistenie zanikne. Žalovaný teda v prejednávanej veci bol za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka oprávnený privodiť zánik poistenia len odmietnutím poistného plnenia. Keďže sa žalovaný dozvedel až po poistnej udalosti, že žalobca vedome a nepravdivo odpovedal pri uzatváraní poistenia na ním položené otázky, pričom toto pri dojednávaní poistenia nemohol zistiť a išlo o okolnosť, ktorá bola pre uzavretie poistnej zmluvy podstatná, mal len možnosť odmietnuť plnenie. Odmietnuť poistné plnenie podľa § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka by však bol žalovaný oprávnený len za splnenia zákonom stanovených predpokladov a to, že poistený/poistník vedome porušil svoju povinnosť pravdivo a úplne odpovedať na písomné otázky poisťovateľa (§793), že sa o porušení tejto povinnosti dozvedel až po vzniku poistnej udalosti, že príčinou vzniku poistnej udalosti bola skutočnosť, ktorú pri dojednávaní poistenia nemohol zistiť práve pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede žalobcu a že príčinou vzniku poistnej udalosti bola závažná skutočnosť, ktorá bola pre uzavretie poistnej zmluvy podstatná. Sumarizáciou uvedeného dospel k záveru, že žalovaný (poistiteľ), keďže sa dozvedel o ním tvrdenom porušení povinnosti žalobcom ako poisteným pravdivo a úplne zodpovedať na otázky položené pri uzatváraní poistnej zmluvy až po poistnej udalosti, nemohol využiť inštitút odstúpenia od poistnej zmluvy podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právny úkon odstúpenia od poistnej zmluvy žalovaným je teda neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom. Možnosť odstúpiť od poistnej zmluvy v zmysle § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka je daná len pred tým ako poistná udalosť nastala. Uvedené jednoznačne vyplýva zo systematického a logického výkladu inštitútu odstúpenia od poistnej zmluvy a odmietnutia poistného plnenia upravených v ustanovení § 802 Občianskeho zákonníka. Za stavu, keď zo strany žalovaného nedošlo k platnému odstúpeniu od poistnej zmluvy, na základe ktorej si žalobca uplatnil poistné plnenie, nevyhodnocoval zdravotný stav žalobcu pred vstupom do poistenia a dôkazy na preukázanie resp. vyvrátenie, že žalobca bol pred vstupom do poistenia závislý od alkoholu resp. trpel inými ochoreniami, ktoré mal žalovanému zamlčať, keďže tieto okolnosti by boli relevantné len vo vzťahu k naplneniu podmienok pre odstúpenie od zmluvy podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka v čase pred vznikom poistnej udalosti. Žalobca sa voči žalovanému domáhal vyplatenia poistného plnenia vo výške 29.164 eur, keď sa domáhal poistného plnenia v sume 28.000 eur za trvalé následky v dôsledku úrazu s progresiou 400% poistené na sumu 10.000 eur, pričom vychádzal z výpočtu uskutočneného žalovaným a domáhal sa plnenia za dobu nevyhnutného liečenia v sume 1.164 eur, keď podľa poistnej zmluvy bolo poistné vo výške 12 eur za deň. Medzi stranami nebola sporná výška poistného plnenia. Žalovaný uviedol, že v prípade ak by poskytol žalobcovi poistné plnenie za trvalé následky úrazu, poskytol by plnenie vo výške 28.000 eur. Na základe doručených lekárskejších správ a zdravotnej dokumentácie žalobcu boli trvalé následky úrazu stanovené výškou 70%, čo pri poistnej sume 10.000 eur, predstavuje poistné plnenie trvalých následkov úrazu s progresiou 400% sumu 28.000 eur. V prípade poistného plnenia za dobu nevyhnutného liečenia, ktoré si žalobca uplatnil vo výške 1.164 eur, žalovaný túto sumu nerozporoval. Žalobca bol hospitalizovaný od 08.05.2013 do 12.08.2013 t.j. 97 dní čo pri sume 12 eur za deň predstavuje žalobcom vyčíslenú sumu 1.164 eur. Až v priebehu konania žalovaný uviedol, že vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu nepovažuje udalosť v dôsledku, ktorej si žalobca uplatnil nárok na poistné plnenie za náhodu, ale vedomé a ľahkovážne akceptovanie rizika, ktoré mal žalobca plne vo svojich rukách. Uviedol, že poistiteľ je povinný poskytnúť poistenému poistné plnenie v prípade ak nastala poistná udalosť. Poistná udalosť je náhodná udalosť s osobitným skutkovým dejom, ktorý zanechal ujmu vo sfére poisteného. Poukázal na článok 31 ods. 1 VPP-IŽP, podľa ktorého úrazom sa rozumie telesné poškodenie alebo smrť, ktoré boli spôsobené nečakaným, náhlým, násilným a jednorazovým pôsobením vonkajších vplyvov. Žalovaný mal za to, že žalobca počas manipulácie s pescitídom hrubým spôsobom porušil akékoľvek bezpečnostné opatrenie, keď pripravok držal v neoznačenej fľaši a na stolíku s občerstvením. Škodová udalosť teda nebola spôsobená v dôsledku nepozornosti žalobcu, ktorá by sa dala označiť za nešťastnú náhodu, pretože žalobca si bol vedomý toho, že nevie určiť, v ktorej fľaši je minerálka a v ktorej postrek. Tvrdenie žalobcu, že tekutina nemala zápach a bola bezfarebná, číra je nepravdivé a práve opak bol preukázaný predloženým znaleckým posudkom. S touto argumentáciou žalovaného sa však nestotožnil. Úraz je trauma, náhle trvalé alebo dočasné poškodenie organizmu mechanickými, chemickými alebo biologickými vplyvmi. Pre úraz je charakteristické, že ide o poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým pôsobením vonkajších vplyvov. Telesné poškodenie možno považovať za následok úrazu z hľadiska úrazového poistenia len v prípade neočakávanosti teda, že k nemu došlo nezávisle od vôle poisteného. Poisťovateľ nemá povinnosť poskytnúť plnenie za úraz, ktorý si poistený spôsobí úmyselne. Žalovaný v konaní nepreukázal, že zo strany žalobcu došlo k úmyselnému vypitiu chemickej látky - postreku, teda skutočnosť, ktorá by vylučovala povinnosť žalovaného ako poisťovateľa

poskytnúť žalobcovi poistné plnenie. Úrazové poistenie sa vzťahuje na akúkoľvek činnosť poisteného pokiaľ poistná zmluva plnenie poisťovateľa z úrazového poistenia plnenie za tú ktorú činnosť a za splnenia tej ktorej podmienky nevylúči. V prejednávanej veci nebolo preukázané, že udalosť, ku ktorej došlo dňa 08.05.2013 je udalosťou, úrazom, ktorá by spadala pod výluky poistenia, resp. že by úraz bol v príčinnej súvislosti s činnosťou žalobcu, ktorá je z poistenia vylúčená. Poukázal tiež na to, že žalovaný v priebehu konania žiadal o krátenie poistného plnenia v rozsahu 90%, ktoré vzhľadom na okolnosti predmetného prípadu považoval za adekvátne. Krátenie poistného plnenia v rozsahu 90% žalovaný odôvodňoval tým, že žalobca porušil prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka a poukázal i na ustanovenie § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalobca porušil akékoľvek bezpečnostné opatrenia, prípravok držal v neoznačenej fľaši na stolíku s občerstvením, pričom žalobca si bol vedomý toho, že nevie, v ktorej fľaši je postrek a v ktorej voda. Poukázal i na článok 18 ods. 2 VPP-IŽP podľa, ktorého ak malo vedomé porušenie povinnosti uvedených v týchto VPP-IŽP alebo vo všeobecných záväzných právnych predpisoch podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, je poisťovňa oprávnená znížiť poistné plnenie podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jej povinnosti plniť. S poukazom na ust. § 415 v spojení s § 820 Občianskeho zákonníka na nárok žalovaným požadovaného krátenia poistného plnenia jeho znížením o 90% neprihliadol, nakoľko takéto oprávnenie žalovanému ako poisťovateľovi nevyplýva ani zo zákona a ani z uzavretej poistnej zmluvy a VPP-IŽP. Poistná zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným a ani poistné podmienky, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy takéto oprávnenie pre žalovaného ako poisťovateľa neobsahujú a neobsahujú ani žiadne dojednania, ukladajúce žalobcovi ako poistenému prevenčné povinnosti alebo iné povinnosti súvisiace s poistným rizikom úrazu nimi krytým. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného v súvislosti s prevenčnou povinnosťou žalobcu podľa § 415 Občianskeho zákonníka uviedol, že oprávnenie žalobcu ako poisteného voči žalovanému ako poisťovateľovi na zaplatenie poistného plnenia je nárokom založeným na poistnej zmluve a v nej dojednaných podmienkach a nejde o nárok na náhradu škody. Vzťah založený poistnou zmluvou nie vzťahom zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením povinnosti, ktorá je upravená v § 415 a nasl. Občianskeho zákonníka a preto nie je ani možné aplikovať na vzájomné vzťahy sporových strán ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka. Ak by aj pripustil, resp. sa stotožnil s tvrdením žalovaného, že má právo znížiť poistné plnenie v dôsledku zanedbania prevenčných povinností žalobcu, tak v prípade úrazového poistenia by bol poisťovateľ oprávnený prakticky takmer vždy znížiť poistné plnenie z úrazového poistenia odkazom na § 415 Občianskeho zákonníka. Úrazové poistenie práve kryje riziko nepredvídateľnej udalosti či nepozornosti poisteného nakoľko úraz vo svojej podstate predpokladá také konanie poisteného, ktoré môže viesť ku škode na zdraví. Napokon k tvrdeniu žalovaného, že zo strany žalobcu došlo k vedomému porušeniu povinnosti konštatoval, že žalovaný túto skutočnosť nijakým spôsobom nepreukázal. O priznaní úrokov z omeškania rozhodol s poukazom na ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník pričom konštatoval, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi i úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne teda v zákonom stanovenej výške, keď základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu bola 0,05% a teda podľa Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. bola k prvému dňu omeškania žalovaného výška úrokov z omeškania 5,05% p.a. Súd úroky z omeškania priznal odo dňa 26.03.2015 teda odo dňa uplatneného žalobcom. Žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi poistné plnenie po uplynutí 15 dní od skončenia šetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne plniť (článok 13 bod 4 VPP-IŽP). Žalovaný žalobcovi oznámil listom zo dňa 28.04.2014, že po preskúmaní súvisiacich skutočností a predloženej zdravotnej dokumentácie odstupuje o poistnej zmluvy. Je teda zrejme, že šetrenie poistnej udalosti ukončil najneskôr dňa 28.04.2014. Poistné plnenie bol povinný poskytnúť do 15 dní t.j. do 13.05.2014 (28.04.2014 + 15 dní) a nasledujúcim dňom t.j. dňom 14.05.2014 bol v omeškaní. Pokiaľ si však žalobca uplatnil úroky z omeškania až odo dňa 26.03.2015 súd mu takto uplatnené úroky z omeškania priznal. Súd však žalobu žalobcu zamietol v časti uplatnených úrokov z omeškania vo výške 8,05%, nakoľko priznal žalobcovi úroky v zákonom stanovenej výške 5,05%. O zastavení konania v časti o zaplatenie sumy 17.000,- eur rozhodol podľa § 145 ods. 2 C.s.p. na základe účinného späťvzatia časti žaloby žalobcom, keď žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p., teda podľa pomerného úspechu žalobcu v spore a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 26,34%, nakoľko žalobca mal v konaní úspech v priznanej časti istiny vo výške 29.164 eur a žalovaný bol v konaní úspešný v časti o 17.000 eur, keď konanie v časti o zaplatenie istiny 17.000 eur bolo zastavené a zastavenie konania procesne zaviniel žalobca, ktorý žalobu v tejto časti vzal späť nie v dôsledku zavinenia žalovaným. Úspech žalobcu predstavuje 63,17% (29.164 eur), úspech žalovaného 36,83% (17.000 eur) a teda celkový (čistý) úspech žalobcu predstavuje 26,34%.

O poplatkovej povinnosti rozhodol podľa § 2 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch a nakoľko žalobcovi bolo v konaní priznané oslobodenie od platenia súdneho poplatku a žalobe bolo vyhovené, žalovanému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 1.749,50 eur, vyčíslený z priznanej výšky poistného plnenia 29.164,- eur podľa Položky 1 písmeno a) Sadzobníka súdnych poplatkov (6% zo sumy 29.164,00 eur). O náhrade trov vypočítaného svedka Adriána Dojčana rozhodol podľa § 258 ods. 1,3 C.s.p. a podľa výsledku konania svedkovi priznal proti neúspešnému žalovanému svedočné, ktoré svedkovi vzniklo v rozsahu náhrady cestovných nákladov za cestu na pojednávanie z miesta bydliska a späť, pričom o výške náhrady rozhodne až po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote, podľa obsahu iba do vyhovujúceho výroku vo veci samej, odvolanie žalovaný, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázal na to, že v konaní namietal právny základ žalobcom uplatneného nároku s poukazom na to, že listom zo dňa 28.04.2014 podľa § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka od poistnej zmluvy dôvodne odstúpil, nakoľko žalobca pri uzatváraní poistnej zmluvy zamlčal podstatné informácie o svojom zdravotnom stave čím porušil zákonnú povinnosť pravdivo a úplne odpovedať na otázky poisťovateľa v zmysle § 793 OZ. Súd prvej inštancie sa však s touto jeho obranou nestotožnil, keď dospel k záveru, že z jeho strany nedošlo k platnému odstúpeniu od poistnej zmluvy a tým pádom ďalej ani nevyhodnocoval zdravotný stav žalobcu pred vstupom do poistenia a neskúmal ani predložené dôkazy na preukázanie alebo vyvrátenie tvrdení žalovaného o skutočnosti zamlčania zdravotného stavu žalobcu. Prvoinštančný súd pritom neprihliadol ani na jeho nárok krátenia poistného plnenia podľa § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka. S takýmito právnymi závermi sa nestotožňuje, keď nemožno považovať za správny záver súdu prvej inštancie, že z ustanovení Občianskeho zákonníka nevyplýva právo poisťovateľa od poistnej zmluvy odstúpiť v zmysle § 802 ods. 1 OZ po tom ako sa dozvie o poistnej udalosti, a to ani ak sa dozvie až po poistnej udalosti, že poistený vedome nepravdivo a neúplne odpovedal na otázky poisťovateľa. Poukázal na to, že ustanovenie § 802 ods. 1 je svojou podstatou špeciálnym ustanovením k § 49a OZ, ktoré postihuje relatívnu neplatnosťou právne úkony vykonané v omyle týkajúcom sa rozhodujúcich skutočností. Na uplatnenie práva poisťovne na odstúpenie sa vyžaduje nepravdivé alebo neúplné zodpovedanie otázok, vedomosť konania pri odpovedaní otázky, významnosť nesprávnej odpovede, splnenie 3 mesačnej lehoty. Z gramatického ani systematického výkladu ustanovení § 802 ods. 1 OZ a § 802 ods. 2 OZ pritom nevyplýva, že by odstúpenie od zmluvy nemohlo byť využité aj po poistnej udalosti. Ustanovenie § 802 ods. 1 OZ nie je viazané na žiadny časový okamih uplatnenia práva na odstúpenie od zmluvy. Hypotéza jednotlivých ustanovení § 802 OZ je odlišná, jedná sa o dva rozdielne inštitúty s jednoznačným znením, keď hypotéza v § 802 ods. 1 OZ je charakterizovaná správaním poisteného v rozmere zavedenia poisťovne tak, že by poisťovňa zmluvu neuzavrela. Inak povedané, keďže by poisťovňa poistnú zmluvu, nebyť excesu poisteného neuzavrela, je spravodlivé, aby mala inštitút, ktorým môže poistnú zmluvu negovať, ak odhalí zavádzajúce konanie poisteného pri uzatváraní zmluvy. Tým sa navodí právny stav ako v prípade, keby bol poistený pri uzatváraní zmluvy korektný. Hypotéza § 802 ods. 2 OZ predpokladá správanie poisteného, ktoré ma rozmer podstatnej skutočnosti pre uzavretie poistnej zmluvy, pričom táto skutočnosť má súvis s poistnou udalosťou. Zákonodarca pojmovo rozlišuje okolnosti, pre ktoré by poisťovateľ poistnú zmluvu neuzavrel v zmysle § 802 ods. 1 OZ a okolnosti, ktoré sú pre uzavretie poistnej zmluvy podstatné v zmysle § 802 ods. 2 OZ. S poukazom na zákaz synonymického výkladu ustanovení zákona je nutné aby pojmom, hoc aj v bežnom jazyku synonymám, bol prikladaný rôzny význam, a to práve z dôvodu, že zákonodarca priraduje každému výrazu len jeden konkrétny význam. Pojmy uvedené v § 802 ods. 1 a 2 OZ preto nie je možné bez ďalšieho stotožňovať, zamieňať, a podmieňovať tak výklad zjavne samostatných ustanovení zákona. Ak by zákonodarca chcel kvalifikovať správanie poisteného podľa § 802 ods. 1 OZ a § 802 ods. 2 OZ rovnako, mohol tak urobiť rovnakou terminológiou. Na podporu uvedeného právneho názoru poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 23. 09. 2014, sp. zn. 23 Cdo 1735/2014, ako aj sp. zn. 29Cdo 2249/1999 a sp. zn. 30Cdo 417/2006, v zmysle ktorých sa spočiatku odmietala možnosť odstúpenia od poistnej zmluvy po poistnej udalosti, avšak neskôr bol prijatý opačný záver. V tejto súvislosti zdôraznil, že výklad prijatý súdom prvej inštancie má za následok výrazné zhoršenie jeho postavenia ako poistníka, keď musí poskytnúť poistné plnenie aj vtedy, keď bol v rámci kontraktčného procesu uvedený do omylu vo vzťahu k podstatným skutočnostiam a poistnú zmluvu by inak neuzavrel. Trvá preto na tom, že odstúpenie od poistnej zmluvy bolo platné. Ďalej namietal, že prvoinštančný súd nesprávne posúdil otázku splnenia podmienok na krátenie poistného plnenia. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca počas manipulácie

s agrochemikáliou hrubo porušil bezpečnostné opatrenia, keďže prípravok držal v neoznačenej fľaši, na mieste kde sa nachádzalo aj občerstvenie, pričom vedel o tom, že v plastovej fľaši minerálky sa môže nachádzať agrochemikália. Škodová udalosť teda nenastala len ako "nepozornosť" žalobcu, nakoľko žalobca si bol vedomý toho, že nevie určiť, v ktorej konkrétnej fľaši je minerálka a v ktorej postrek. Práve z dôvodu ľahkovážneho konania žalobcu, ktorým hrubo porušil prevenčnú povinnosť a z dôvodu vedomého akceptovania rizika považoval krátenie poistného plnenia o 90% za adekvátne a prvoinštančný súd neopodstatnene neprihliadol na jeho tvrdenia vo vzťahu ku kráteniu poistného plnenia. Počas konania totiž riadne poukázal na zákonné a zmluvné ustanovenia, od ktorých odvodzuje oprávnenie na krátenie poistného plnenia, a to na ustanovenia článku 18 Všeobecných poistných podmienok pre investičné životné poistenie, § 799 Občianskeho zákonníka a § 415 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že ustanovenie § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka viaže možnosť zníženia poistného plnenia ak došlo porušeniu povinnosti, ktorou môže byť povinnosť dohodnutá, uvedená v Občianskom zákonníku (§ 799 ods. 3 OZ) a tiež akákoľvek iná povinnosť uložená poistenému zákonom. Podobne ako v iných prípadoch, aj v tomto prípade Občiansky zákonník vyžaduje, aby porušenie povinnosti bolo vedomé, teda ak ten, komu je povinnosť uložená, túto povinnosť nespĺní, hoci ju poznal alebo musel poznať a nespĺnil ju napriek tomu, že ju s vzhľadom na okolnosti prípadu mohol splniť. Súd prvej inštancie preto vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď nevzal pri rozhodovaní do úvahy všeobecné ustanovenie upravujúce zníženie poistného plnenia upravené v § 799 ods. 3 OZ, a to s prihliadnutím na ustanovenie § 820 OZ, ktoré žiadnym spôsobom neovplyvňuje, resp. nevyklučuje všeobecné ustanovenie uvedené v § 799 ods. 3 OZ.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, keď sa s odvolaním žalovaného nestotožnil. Pokiaľ ide o posúdenie odstúpenia od poistnej zmluvy, poukázal na to, že žalovaný uvádza iba svoj právny názor a trvá na tom, že podľa jeho názoru postupoval správne. S týmto jeho názorom však nesúhlasí, nakoľko je v rozpore s ust. § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého poisťiteľ môže svoje právo na odstúpenie od zmluvy využiť len do momentu vzniku poistnej udalosti. V tejto súvislosti nesúhlasí ani so závermi vyplývajúcimi z judikátu Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23Cdo 1735/2014, na ktorý poukazuje žalovaný, nakoľko rozsudok sa týka havarijného poistenia, zamlčania skutočnosti, že vozidlo bolo havarované, zamlčania odcudzenia vozidla, pre ktoré sú stanovené iné podmienky a platia iné právne predpisy, ktoré sa týkajú Českej republiky a s touto právnou vecou nesúvisiace. Stotožnil sa preto so stanoviskom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že žalovaný neplatne odstúpil od poistnej zmluvy. So závermi prvoinštančného súdu sa stotožnil i pokiaľ ide o absenciu oprávnenia žalovaného na zníženie poistného plnenia v zmysle ust. § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na ust. § 820 Občianskeho zákonníka, keďže ani na základe ust. § 799 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy zníženie plnenia. Žalovaný navyše neuviedol žiadne ustanovenie, na základe čoho požaduje 90 % krátenie a nesprávne po právnej stránke a po medicínskej stránke vyhodnotil jeho zdravotný stav a nepostupoval pri odstúpení od zmluvy v súlade so všeobecnými poistnými podmienkami, so zákonom a odmietol mu vyplatiť poistné plnenie v zmysle poistnej zmluvy. S poukazom na uvedené navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovaného v plnom rozsahu zamietol ako nedôvodné. Súčasne však navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi poistné plnenie vo výške 29.164 eur s 8,05 % úrokom z omeškania ročne odo dňa 26.03.2015 do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, súd žalobcovi voči žalovanému priznáva náhradu trov konania v pomere 100 % a v ostatných častiach žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Osobitne je potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že žalobca odvolanie proti výroku o trovách konania nepodal.

5. Žalovaný v reakcii na vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu zotrval na podanom odvolaní a nesúhlasil s argumentáciou žalobcu prednesenou v jeho vyjadrení k odvolaniu.

6. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej v medziach dôvodov podaného odvolania podľa § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a podľa § 378 ods. 1 C.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

7. Súd prvej inštancie svojim rozsudkom čiastočne vyhovel podanej žalobe a žalovanému v napadnutej časti uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi poistné plnenie vo výške 29.164 eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne odo dňa 26.03.2015 do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, keď dospel k záveru, že žalobcovi na základe uzavretej poistnej zmluvy, ktorej predmetom bolo investičné životné poistenie, vznikol proti žalovanému nárok na výplatu poisteného plnenia v priznanej výške

vzhľadom na skutočnosť, že žalobca neúmyselne omylom vypil z neoznačenej čirej fľaše minerálky zn. Bonaqua tekutinu na postrek zn. Nurelle D, čo mu spôsobilo intoxikáciu a vážne a trvalé poškodenie zdravia s následkom invalidity. Vzniku priznaného nároku žalobcu podľa prvoinštančného súdu nebráni ani skutočnosť, že žalovaný po tom, ako došlo k poistnej udalosti, od poistnej zmluvy odstúpil z dôvodu zamlčania podstatných informácií zo strany žalobcu pri uzatváraní poistnej zmluvy, keď najmä so zreteľom na skutočnosť, že k tomuto odstúpeniu od zmluvy došlo až po poistnej udalosti, je neplatným právny úkonom. Rovnako však za neopodstatnenú považoval argumentáciu žalovaného, že v danej veci boli pre porušenie prevenčnej povinnosti v zmysle ust. § 514 Občianskeho zákonníka zo strany žalobcu, ktorý porušil viaceré povinnosti v súvislosti s bezpečným skladovaním vypitej tekutiny (postreku) a jej nakladaním, splnené podmienky na krátenie poistného plnenia, ktoré žalovaný žiadal zohľadniť v rozsahu 90 %.

8. V prvom rade odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v danej veci pre účely posúdenia základu uplatneného nároku na výplatu poistného plnenia vykonal v súlade s dôkaznými návrhmi sporových strán dokazovanie v dostatočnom rozsahu, a na jeho základe dostatočne a správne aj ustálil skutkový stav veci. Správnosť skutkových záverov napokon nenamietal ani žalovaný v podanom odvolaní. Odvolací súd preto, za stavu, keď neboli splnené podmienky na zopakovanie ani doplnenie dokazovania odvolacím súdom, vychádzal v súlade s ust. § 383 C.s.p. v odvolacom konaní zo skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie, ako bol zhrnutý vyššie.

9. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci, odvolací súd, zhodne so závermi súdu prvej inštancie, považuje za neopodstatnenú obranu žalovaného, uplatnenú i v podanom odvolaní, že vzniku nároku žalobcu na výplatu poistného plnenia bráni skutočnosť, že listom č. 110/079878-2 zo dňa 28.04.2014, doručeným dňa 12.05.2014, teda až po tom, ako došlo k poistnej udalosti (08.05.2013), od poistnej zmluvy odstúpil. V tomto smere považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že vychádzajúc z ust. § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka môže poisťovateľ od poistnej zmluvy odstúpiť len do momentu vzniku poistnej udalosti, a to v prípade, ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok by poistnú zmluvu neuzavrel. Uvedenému záveru i podľa názoru odvolacieho súdu nasvedčuje ustanovenia § 802 ods. 2 Občianskeho zákonníka, upravujúce postup poisťiteľa v prípade, ak sa až po poistnej udalosti dozvie o vedome nepravdivej alebo neúplnej odpovedi, ktorá bola pre uzavretie poistnej zmluvy podstatná, spočívajúci v odmietnutí plnenia, a to v prípade, ak táto skutočnosť bola príčinou poistnej udalosti a taktiež ustanovenie § 798 Občianskeho zákonníka, upravujúce oprávnenie poisťiteľa v prípade zistenia vedome nepravdivej alebo neúplnej odpovede primerane znížiť plnenie z poistnej zmluvy, ak na základe tejto vedome nepravdivej alebo neúplnej odpovede bolo určené nižšie poistné. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal nesprávnosť výkladu ustanovenia § 802 ods. 1 Občianskeho zákonníka súdom prvej inštancie, možno na podporu správnosti výkladu prvoinštančného súdu poukázať aj na závery vyplývajúce z odbornej literatúry (JUDr. Jaroslav Krajčo, Občiansky zákonník pre prax(komentár) Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP, Vydavateľstvo EUROUNION, s. 3457 a nasl.), podľa ktorých jedným z kumulatívnych zákonom stanovených predpokladov platného odstúpenia od poistnej zmluvy v zmysle citovaného ustanovenia je aj to, že v čase zistenia neúplnosti alebo nepravdivosti odpovedí poistná udalosť ešte nevznikla a ďalším predpokladom platného odstúpenia od zmluvy je, že v prípade pravdivosti a úplnosti odpovedí by poisťiteľ poistnú zmluvu neuzavrel. Napokon, v nadväznosti na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky odkazované žalovaným v odvolaní odvolací súd uvádza, že tieto (odhliadnuc od toho, že rozhodovaciu činnosť vnútroštátnych súdov iných štátov nemožno považovať za rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 C.s.p.) nemožno bez ďalšieho vzhľadom na skutkové odlišnosti v danej veci aplikovať. Odvolací súd sa tak stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že odstúpenie žalovaného od poistnej zmluvy je neplatné a preto nebráni vzniku nároku žalobcu na výplatu poistného plnenia, keď nie je sporné, že ostatné zákonom a zmluvnou stanovené podmienky vzniku tohto nároku boli splnené.

10. Vo vzťahu k správnosti záveru súdu prvej inštancie, že v predmetnom prípade išlo o náhodnú udalosť, s ktorou je spojený vznik práva na poistné plnenie, odvolací súd poukazuje na to, že žalovaný v odvolaní správnosť posúdenia jeho námietky absencie náhodného charakteru vzniku úrazu (poškodenia zdravia) žalobcu zo strany súdu prvej inštancie, po skutkovej ani právnej stránke nenamietal. Preto odvolací súd, striktnie viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 C.s.p.), nemal možnosť správnosť tohto záveru súdu prvej inštancie preskúmať a vecne sa ním zaoberať; čo má za následok, že záver prvoinštančného súdu, že v prípade úrazu žalobcu ide o náhodnú udalosť, treba považovať za správny, a to v zásade bez možnosti jeho prehodnotenia.

11. Odvolací súd však dospel záveru, že vzhľadom na skutkový stav (dostatočne a správne) ustálený súdom prvej inštancie, nesprávne súd prvej inštancie vychádzal z toho, že v danej veci nie sú splnené podmienky na zníženie poistného plnenia zo strany žalovaného z dôvodu, že takáto možnosť žalovanému nevyplýva z platnej právnej úpravy, poistnej zmluvy ani Všeobecných poistných podmienok a to za stavu, keď podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca ani len čiastočne svojim konaním neprispel k vzniku úrazu, ktorý mal za následok poškodenie jeho zdravia v súvislosti s ktorým sa domáha vyplatenia poistného plnenia. V tomto smere aj žalovaný v odvolaní dôvodne namieta, že jeho možnosť zníženia poistného plnenia okrem všeobecných poistných podmienok vyplýva priamo z ustanovenia § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je poisťovateľ oprávnený primerane poistné plnenie znížiť, ak zo strany poisteného došlo k vedomému porušeniu povinností vyplývajúcich z dohody zmluvných strán, alebo ktorejkoľvek z povinností vyplývajúcich poistenému z Občianskeho zákonníka (§ 799 ods. 1 OZ), medzi ktoré nepochybne patrí i všeobecná prevenčná povinnosť v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka a toto porušenie malo podstatný vplyv na samotný vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu jej následkov. Pod vedomým porušením povinnosti pritom treba rozumieť prípady, keď poistený o povinnosti, ktorú porušil vedel alebo musel vedieť.

12. Obsahom všeobecnej prevenčnej povinnosti v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je povinnosťou každého konať tak, aby nedochádzalo k vzniku škôd na zdraví, majetku, prírode či životnom prostredí, je požiadavka, aby každý uskutočnil všetky dostupné opatrenia, ktoré vznik škody môžu odvrátiť a zabrániť škodovému následku. Za takýto následok, pokiaľ ide o zdravie a majetok, je potrebné považovať nielen následok v chránenej sfére tretej osoby, avšak tiež vlastné zdravie a majetok. Ak niekto, kto utrpel poškodenie zdravia alebo majetku, postupoval v rozpore s citovaným ustanovením § 415 Občianskeho zákonníka, nemá to (vzhľadom na totožnosť osoby škodcu a poškodeného) síce za následok vznik jeho priamej zodpovednosti za škodu, avšak porušenie povinnosti v tomto prípade môže mať relevanciu z hľadiska iných právnych vzťahov. Jedným z prípadov, kedy môže mať porušenie prevenčnej povinnosti vedúce k vzniku škody na zdraví či majetku samotného poškodeného právny význam, je práve zníženie poistného plnenia v zmysle ust. § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Predpokladom pre takýto postup je však zistenie, že došlo k vedomému porušeniu prevenčnej povinnosti a súčasne, že medzi vznikom poistnej udalosti alebo zhoršením rozsahu jej následkov a vedomým porušením prevenčnej povinnosti je vzťah príčinnej súvislosti. Všeobecnú prevenčnú povinnosť totiž nepochybne treba považovať za dôležitú povinnosť, ako ju má na mysli ust. § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

13. V preskúmvanej veci bolo vykonaným dokazovaním skutkovo ustálené (a nebolo medzi stranami sporné), že k závažnému poškodeniu zdravia žalobcu, za ktoré sa domáha výplaty poistného plnenia, došlo tak, že dňa 08.05.2013 žalobca omylom vypil z nijako neoznačenej čírej fľaše minerálky zn. Bonaqua, ktorá bola umiestnená na stole spoločne s inými fľaškami s vodou a žalobca si ju preto pomýlil s minerálkou, chemický postrek zn. Nurelle D, ktorý mal od suseda. Zároveň zo žalovaným predloženého znaleckého posudku č. 3/2016 zo dňa 07.12.2016, vypracovaného Ing. Miroslavom Krížom, PhD., znalcom z odboru chémia, odvetvie organická chémia, ako aj odborného stanoviska tohto znalca č. 2/2016, vypracovaného na žiadosť žalobcu, vyplynulo, že chemikália NURELE D, ktorú vypil žalobca dňa 08.05.2013 mala v čase úrazu v roku 2013 8-10 rokov, pričom ide o širokospektrálny nesystémový insekticíd používaný proti škodcom v ovocinárstve i potravinárskej produkcii, ide o číru kvapalinu slabožltej až žltej farby, nikdy však nie bezfarebnú a prípravok má typický zápach po aromatických rozpúšťadlách. Má svoj typický sírny zápach, ktorý sa nedá zameniť za bežné vône/zápach. Výrobcovia ho popisujú ako mierny ale špecifický, prípravok je o málo hustejší ako voda, ale vzhľadom na obsah aromatických rozpúšťadiel použitých pri formulácii prípravku je konzistencia čírej nažltej kvapaliny "olejovitá-mastná". Prípravok ani dlhodobým skladovaním nemôže stratiť svoj typický zápach, intenzita zápachu sa nemení, naopak možné rozkladné produkty z látok, ktoré sú nečistotami z výroby môže zápach ešte zosilniť v synergii s organickými aromatickými rozpúšťadlami. Dlhodobým stáťím nemení ani farbu zo žltej na bezfarebnú. Znalec tiež konštatoval, že nakoľko pri práci s chemickými látkami je nutné dodržiavať prísne bezpečnostno-hygienické predpisy i zvyklosti a vo všeobecnosti platí, že sa chemikálie nesmú prelievať do neoriginálnych obalov a je priam zakázané ich prelievať do obalov, ktoré by sa mohli pomýliť s obalmi používanými v potravinárstve, žalobca porušil základné bezpečnostné pravidlo i odporúčania v bezpečnostnom liste, ak preliat prípravok NURELLE D z originálnej bandasky do fľaše od minerálky Bonaqua, položil ju voľne na stôl, kde si ju údajne pomýlil s minerálkou, ktorá bola v takej istej fľaši.

14. Za tohto stavu odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie, dospel k záveru, že žalobca svojim konaním vedome porušil dôležitú (prevenčnú) povinnosť a toto jeho konanie malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti. Je totiž nepochybné, že žalobca mal (musel mať) vedomosť o tom, že (susedom poskytnutý) prípravok NURELLE D, ktorý je svojimi vlastnosťami (číra tekutina svetložltej farby) ľahko zameniteľný so zdravotne neškodnými látkami (napr. i s minerálnou vodou), môže pri vnútornom použití spôsobiť mimoriadne vážne poškodenie zdravia, avšak tento chemický postrek skladoval vo fľaši od minerálnej vody, ktorú dokonca umiestnil medzi iné fľaše minerálky, teda vedome nevykonal všetky dostupné opatrenia, aby predišiel vzniku škody na zdraví, a to bez ohľadu na osobu, ktorej takáto škoda mohla vzniknúť v dôsledku omylu pri požití danej chemikálie. Dokonca možno dospieť k záveru, že žalobca svojim konaním riziko vzniku škody na zdraví ešte zvýšil, keď túto chemikáliu umiestnil medzi iné fľaše minerálnej vody. Navyiac však žalobca, hoci predmetnú chemikáliu vo fľaši od minerálky s vedomím o jej vonkajších vlastnostiach (farba a čírosť) umiestnil medzi ostatné podobné fľaše, a teda musel vedieť o riziku jej zámény so zdravotne neškodnou minerálkou, nepochybné nepostupoval dostatočne obozretne s cieľom zamedziť jej vnútornému požitiu, keď napokon k jej požitiu z jeho strany došlo v takom rozsahu, že jeho následky mu spôsobili trvalé poškodenie zdravia. Pre úplnosť tiež možno v tejto súvislosti dodať, že žalobca nerešpektoval ani všeobecne (verejne) známe požiadavky na bezpečné skladovanie chemikálii, ktoré predstavujú v prípade ich vnútorného použitia závažnú hrozbu pre ľudské zdravie a nepochybné ani bezpečnostné pokyny výrobcu pre nakladanie s prípravkom NURELLE D. Medzi základné pravidlá držby a skladovania čírych chemikálií zameniteľných so zdravotne neškodnými látkami totiž patrí zákaz skladovania v nádobách, v ktorých by mohli byť považované za neškodné a na miestach, kde by mohlo dôjsť k ich zámene. Takéto konanie žalobcu, predstavujúce vedomé nerešpektovanie prevenčnej povinnosti, je zároveň v danom prípade konaním, ktoré malo podstatný vplyv na samotný vznik poistnej udalosti (§ 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka), nakoľko zo skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie možno vyvodiť právny záver, že ak by žalobca neskladoval prípravok NURELLE D vo fľaši od minerálnej vody a neumiestnil by ho medzi ostatné podobné fľaše a postupoval v súlade s pravidlami bezpečnej držby a skladovania takejto chemikálie, je nepravdepodobné (takmer vylúčené), že by došlo k poškodeniu jeho zdravia, prípadne aspoň nie v takom rozsahu. Na základe uvedeného odvolací súd dospel na rozdiel od súdu prvej inštancie k záveru, že v preskúmvanej veci boli splnené zákonom (§ 799 ods. 1,3 Občianskeho zákonníka) stanovené predpoklady na primerané (sankčné) zníženie výšky poistného plnenia.

15. Pokiaľ ide o primeranú mieru (rozsah) zníženia poistného plnenia, poukazuje odvolací súd na to, že túto je možné určiť iba na základe vyhodnotenia konkrétnych individuálnych okolností danej veci, ustálených vykonaným dokazovaním, a to predovšetkým (hoci nielen) so zreteľom na mieru, v akej malo porušenie povinnosti vplyv na vznik poistnej udalosti alebo rozsah plnenia. Je však nevyhnutné zohľadniť i to, že dôsledkom nesplnenia právnej povinnosti a nastúpenia právnych následkov ustanovenia § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré nepočíta so zánikom (preklúziou) práva na poistné plnenie, nemôže byť úplné odopretie práva na priznanie poistného plnenia, pričom podľa názoru odvolacieho súdu nemožno za primerané považovať ani také zníženie, ktoré by vo svojej podstate poprelo samotný zmysel existencie poistného vzťahu.

16. Súd prvej inštancie sa, vychádzajúc z nesprávnych záverov ohľadne splnenia predpokladov pre zníženie poistného plnenia, (inak správne) nezaoberal pre účely rozhodnutia v spore otázkou, aká miera zníženia poistného plnenia by v danej veci predstavovala primerané zníženie. Tento nedostatok však nemožno napraviť v odvolacom konaní, nakoľko rozhodnutie vo veci samej odvolacím súdom by za tohto stavu nahrádzalo prvoinštančné rozhodnutie, čím by bolo stranám odoprené právo namietať správnosť všetkých skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde, a tým aj možnosť preskúmania správnosti nových skutkových a právnych záverov odvolacieho súdu, ku ktorým by dospel. Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinštančného súdneho konania je v tomto konkrétnom prípade vzhľadom na okolnosti veci, keď rozhodujúca otázka nebola súdom prvej inštancie vôbec posúdená, súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, a dôsledné rešpektovanie práva na spravodlivý proces oboch strán sporu možno podľa názoru odvolacieho súdu v preskúmvanej veci dosiahnuť iba kasačným rozhodnutím.

17. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej, avšak v nadväznosti na to i v ďalších súvisiacich (tzv. závislých) výrokoch, zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b) C.s.p.) a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 C.s.p.), v ktorom spor

opätovne prejedná, vychádzajúc zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu, podľa ktorého sú v danom prípade splnené predpoklady pre zníženie poistného plnenia v zmysle ust. § 799 ods. 1,3 Občianskeho zákonníka, vyhodnotí a náležite zohľadní všetky okolnosti veci významné pre posúdenie primeranej miery zníženia poistného plnenia, prípadne v tomto smere poskytne stranám sporu priestor na doplnenie prostriedkov procesnej obrany a prostriedkov procesného útoku vo vzťahu k otázke primeraného rozsahu zníženia poistného plnenia, túto otázku meritórne posúdi po právnej stránke, a opätovne rozhodne vo veci samej.

18. náhrade trov (tohto) odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého

stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).